

BIBLIOGRAFICKÁ REŠERŠE č. 5/2024

Počet záznamů: 45

Zjištění úrovně finanční gramotnosti žáků 2. stupně ZŠ

Klíčová slova a předmětová hesla

finanční gramotnost, složky finanční gramotnosti, žáci 2. stupně ZŠ, žáci základních škol, důsledky finanční negramotnosti, výzkumy finanční gramotnosti, sociální pedagogika a finanční gramotnost, financial literacy, measuring of financial literacy, components of financial literacy, elementary school students, financial literacy research, social pedagogy and financial literacy, consequences of illiteracy, financial products

ÚVOD

Bibliografická rešerše se vztahuje k tématu zjištění úrovně finanční gramotnosti žáků 2. stupně ZŠ. Vyhledané dokumenty se zaměřují na definování termínu finanční gramotnosti a související aspekty ve vztahu k zadanému tématu.

K vypracování rešerše byly použity veřejně dostupné informační zdroje a placené databáze, jejichž seznam se nachází v analytickém listu. U zdrojů, které jsou dostupné online, je uveden aktivní link na webovou stránku. Dokumenty nacházející se v KÚK jsou opatřeny odkazem do katalogu knihovny, kde je možné publikace, respektive časopisy objednat.

Bibliografické citace v rešerši jsou v souladu s citační normou ČSN ISO 690:2022.

ANALYTICKÝ LIST

Jazyk rešerše: český

Jazyk dokumentů: český, anglický

- česky: 35
- anglicky: 10

Časové vymezení dokumentů: 2013–2024

Geografické vymezení: ČR, zahraničí

Druhy dokumentů:

- monografie: 23
- články a stati: 13
- online zdroje: 3
- akademické práce: 6

Dokumenty dostupné online v plném nebo částečném zobrazení: 24

Poznámky k citacím:

A) řazení podle typu dokumentu a dále abecedně podle autora

B) citace článků – chronologicky, vzestupně

ZDROJE

- **katalogy a databáze KÚK**
 - online katalog KÚK
- **databáze a volné elektronické informační zdroje dostupné na internetu**
 - Google Scholar
 - Knihovny.cz
 - Národní pedagogická knihovna J. A. Komenského
 - JSTOR – The Journal of Consumer Affairs
 - ERIC
 - Souborný katalog (SKC)
 - Výběr článků v českých novinách a časopisech (ANL)

Zkratky:

KÚK – Knihovna Ústeckého kraje

MONOGRAFIE

1. ALTMANOVÁ, Jitka, FALTÝN, Jaroslav; NEMČÍKOVÁ, Katarína a ZELENDOVÁ, Eva (ed.). *Gramotnosti ve vzdělávání: [příručka pro učitele]*. V Praze: Výzkumný ústav pedagogický, 2010. ISBN 978-80-87000-41-0. (KÚK, [N228973](#))
2. BERTL, Ivan. *Finanční gramotnost jako nástroj sociální adaptace a příležitost k překonání negativních důsledků sociálních problémů*. Praha: Česká andragogická společnost, 2017. ISBN 978-80-905460-8-0. ([Knihovny.cz](#))
3. BERTL, Ivan. *Finanční gramotnost : otázky a odpovědi, problémy a jejich řešení*. Vydání první. Ústí nad Labem: Univerzita J.E. Purkyně v Ústí nad Labem, Pedagogická fakulta, 2018. 86 stran. ISBN 978-80-7561-134-5. (KÚK, [N264633](#))
4. BOHANESOVÁ, Eva. *Finanční gramotnost*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2018. Dostupné také z: https://books.google.cz/books?id=Qb90DwAAQBAJ&printsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false. [cit. 2024-04-29]
5. HEDVÍKOVÁ, Eva; SUCHOMEL, Petr; NOVOSÁK, Jiří a ZATLOUKAL, Tomáš. *Finanční gramotnost žáků základních škol a výuka finanční gramotnosti na středních školách: tematická zpráva*. Online. Praha: Česká školní inspekce, 2023. ISBN 978-80-88492-34-4. Dostupné z: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2023_p%c5%99%c3%adlohy/Dokumenty/TZ_Financi-gramotnost.pdf. [cit. 2024-04-16].
6. HESOVÁ, Alena. *Metodická doporučení pro výuku finanční gramotnosti*. Vyd. 2. (aktualiz.). Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2013. ISBN 978-80-87652-98-5. (KÚK, [IN241820](#))
7. JAKEŠ, Petr. *Finanční gramotnost pro druhý stupeň základní školy: pracovní sešit. I., Peníze*. Druhé vydání. Praha: Fortuna, 2022. ISBN 978-80-7373-176-2. ([Knihovny.cz](#))
8. JAKEŠ, Petr. *Finanční gramotnost pro druhý stupeň základní školy: pracovní sešit. II., Hospodaření domácnosti*. Druhé vydání. Praha: Fortuna, 2022. ISBN 978-80-7373-177-9. ([Knihovny.cz](#))
9. JAKEŠ, Petr. *Finanční gramotnost: pro druhý stupeň základní školy*. Druhé, upravené vydání. Praha: Fortuna, 2021. ISBN 978-80-7373-173-1. ([Knihovny.cz](#))
10. KALÁTOVÁ, Veronika. *Finanční zralost : klíč k finanční spokojenosti*. Vydání první. Praha: Plot, 2021. 254 stran. ISBN 978-80-7428-370-3. (KÚK, [N273343](#) nebo [e-kniha](#))

11. KALÁTOVÁ, Veronika. *Finanční zralost v praxi : případové studie a pracovní listy pro školy nebo rodiče na podporu finanční gramotnosti. I.* Vydání první. Praha: Plot, 2023. 107 stran. ISBN 978-80-7428-445-8.
(KÚK, [IN283097/I](#) nebo [e-kniha](#))
12. KALÁTOVÁ, Veronika. *Finanční zralost v praxi : případové studie a pracovní listy pro školy nebo rodiče na podporu finanční gramotnosti. II.* Vydání první. Praha: Plot, 2023. 98 stran. ISBN 978-80-7428-448-9.
(KÚK, [IN283097/II](#) nebo [e-kniha](#))
13. KAŠOVÁ, Jitka a ISTENČIN, Lukáš. *Výchova k finanční gramotnosti : učebnice : pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií.* Aktualizované vydání. Plzeň: Fraus, 2020. 104 stran. ISBN 978-80-7489-621-7.
(KÚK, [IN281350](#))
14. LICHTENBERKOVÁ, Kateřina a MERUNKOVÁ, Jana. *Finančně gramotná a podnikavá škola.* Vydání: 1. [Praha]: yourchance o.p.s, 2017. 189 stran. ISBN 978-80-906954-0-5.
(KÚK, [N260472](#))
15. LICHTENBERKOVÁ, Kateřina et al. *Money matters matter.* Editions: first. [Praha]: yourchance o.p.s, 2018. ISBN 978-80-906954-3-6.
(KÚK, [N265668](#))
16. LICHTENBERKOVÁ, Kateřina et al. *Na penězích záleží.* Vydání: první. [Praha]: yourchance o.p.s, 2018. ISBN 978-80-906954-2-9.
(KÚK, [N265667](#))
17. LICHTENBERKOVÁ, Kateřina; MAJVALDOVÁ, Renata; HOUŠKOVÁ, Monika a DOLEŽALOVÁ, Jana. *Jak učit finanční gramotnost?: tipy a podněty do výuky.* Praha: Portál, 2022. ISBN 978-80-262-1959-0.
(KÚK, [N280115](#))
18. MUŽÍČKOVÁ, Lenka. *Finanční gramotnost: pro druhý stupeň ZŠ.* Doplněné vydání. Praha: Generation Europe, [2023]. ISBN 978-80-907254-9-2.
(KÚK, [IN277886](#) ; [Knihovny.cz](#))
19. NACHER, Patrik. *Konec finančních negramotů v Čechách, aneb, Staré pravdy nerezaví: příslovími, přirovnáními, pořekadly, rčeními, lidovými moudry a citáty k větší finanční gramotnosti a sebevědomí, aneb, co nám teta Kateřina neřekla.* 3. vydání. Praha: Plot, 2022. ISBN 978-80-7428-428-1.
(KÚK, [N250584](#) nebo [e – kniha](#), 1. vyd.)
20. NAVRÁTILOVÁ, Petra; JIŘÍČEK, Michal a ZLÁMAL, Jaroslav. *Finanční gramotnost.* Aktualizované 4. vydání. Prostějov: Computer Media, 2021. ISBN 978-80-7402-409-2.
([Knihovny.cz](#))
21. OPLETALOVÁ, Alena a KVINTOVÁ, Jana. *Vybrané aspekty finanční gramotnosti v podmínkách základních a středních škol.* Monografie. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4519-9.
(KÚK, [N248818](#))

22. ŠKODÁČEK, Zbyněk; STEINICHOVÁ, Ladislava a JANEČKOVÁ, Lenka. *Mini průvodce světem (nejen) finanční gramotnosti*. Praha: Alteda, z.ú. pro VOLONTÉ CZECH, 2022. ISBN 978-80-908686-1-8.
(Knihovny.cz)
23. ŠKVÁRA, MIROSLAV. *Finanční gramotnost*. Miroslav Škvára, 2016. ISBN 978-80-904823-3-3.
(Knihovny.cz)

ČLÁNKY A STATI

24. BATTY, Michael J.; COLLINS, Michael a ODDERS-WHITE, E. Experimental Evidence on the Effects of Financial Education on Elementary School Students' Knowledge, Behavior, and Attitudes. Online. *The Journal of Consumer Affairs*. 2015, vol. 49, no. 1, s. 69–96. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/43861588>. [cit. 2024-04-17]
25. ŠEVČÍK, Karel. Finanční gramotnost ve vzdělávání. *Universitas: revue Masarykovy univerzity v Brně*. 2015, roč. 48, č. 4, s. 18-21. ISSN 1211-3387.
26. ŠTÁSTKOVÁ, Zlata. Finanční vzdělávání ve školách má výsledky, ale největší vliv má rodina. *Týdeník školství*. 2015, roč. 23, č. 12, s. 5. ISSN 1210-8316.
(KÚK, Č503)
27. KRAJÍČEK, Jan; NEŠLEHA, Josef a URBANOVSKÝ, Karel. Financial Literacy of Elementary School Pupils in Pardubice. In: *European Financial systems 2016*. Brno: Masarykova univerzita, 2016, s. 686–691. ISBN 978-80-210-8309-7.
28. KAISER, Tim a MENKHOFF, Lukas. Does Financial Education Impact Financial Literacy and Financial Behavior, and If So, When? Online. *The World Bank Economic Review*. 2017, vol. 31, no. 3, s. 611–630. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/48557255>. [cit. 2024-04-17]
29. AMAGIR, Aisa; GROOT, Wim; MAASSEN VAN DER BRINK, Henriette a WILSCHUT, Arie. A review of financial-literacy education programs for children and adolescents. Online. *Citizenship, social and economic education*. 2018, roč. 17, č. 1, s. 56–80. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2047173417719555>. [cit. 2024-04-17]
30. ŠEVČÍK, Karel. Finanční gramotnost ve výzkumu a v českých vzdělávacích dokumentech. Online. *Komenský: odborný časopis pro učitele základní školy*. 1873-, roč. 143, č. 2, s. 17-24. ISSN 0323-0449. Dostupné z: http://milenoa.9e.cz/wp-content/uploads/komensky_143_02_tisk-1.pdf. [cit. 2024-04-30].
31. JIN, Minchao, a CHEN, Zibei. Comparing Financial Socialization and Formal Financial Education: Building Financial Capability. Online. *Social Indicators Research*. 2020, vol. 149, no. 2, s. 641–656. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/48731604>. [cit. 2024-04-17]

32. SALAS-VELASCO, Manuel; MORENO-HERRERO, Dolores a SÁNCHEZ-CAMPILLO, José. Teaching financial education in schools and students' financial literacy: A cross-country analysis with PISA data. Online. *International journal of finance and economics*. 2021, roč. 26, č. 3. s. 4077–4103. Dostupné z: [DOI: 10.1002/ijfe.2005](https://doi.org/10.1002/ijfe.2005). [cit. 2024-04-19].
33. KUZMA, Iryna; CHAIKOVSKA, Hanna; LEYCHYK, Iryna a YANKOVYCH, Oleksandra. Formation of Financial Literacy in Primary School Students. Online. *Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science*. 2022, vol. 15, no. 3, s. 142–155. Dostupné z: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1364364.pdf>. [cit. 2024-04-22].
34. OZDEMIR, Burku. Financial Literacy in Education Process: Literature Study. Online. *The Universal Academic Research Journal*. 2022, vol. 4, no. 2, s. 64–70. Dostupné z: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED617122.pdf>. [cit. 2024-04-22]
35. DOUBRAVA, Lukáš. Hospodaření domácností je až příliš osobní téma: v něm při testech finanční gramotnosti dopadli žáci nejhůře. *Učitel'ské noviny: týdeník pro učitele a přátele školy*. 2023, roč. 126, č. 30, s. 16-19. ISSN 0139-5718. (KÚK, Č324)
36. LUSARDI, Annamaria a MITCHELL, Olivia S. The Importance of Financial Literacy: Opening a New Field. Online. *The Journal of Economic Perspectives*. 2023, vol. 37, no. 4, s. 137–154. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/27258129>. [cit. 2024-04-19]

ONLINE ZDROJE

37. *Základy finanční gramotnosti - Jak správně zacházet s financemi? Jaké jsou následky finanční negramotnosti?* Online. In: Finex. 6.4. 2021. Dostupné z: <https://finex.cz/zaklady-financni-gramotnosti>. [cit. 2024-04-15].
38. HEJNÝ, Jaroslav. *Investice do rozvoje vzdělávání: Finanční gramotnost 1*. Online, PDF. Dostupné z: <https://publi.cz/download/publication/301?online=1>. [cit. 2024-04-25]
39. ROHÁNKOVÁ, Eliška. *Pětina prváků u nás je negramotná. Finančně*. Online. In: Seznam Zprávy. 19. 8. 2023. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-problem-mladych-penize-chteji-rozmnozovat-neumi-ale-sporit-rika-expertka-235639>. [cit. 2024-04-19].

AKADEMICKÉ PRÁCE

40. JANOUŠKOVÁ, Magdaléna. *Analýza finanční gramotnosti studentů ve vybraných státech světa*. Online, diplomová práce. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví, 2023. Dostupné z: <https://insis.vse.cz/zp/82322/podrobnosti>. [cit. 2024-04-29].

41. KLICMANOVÁ, Terezie. *Finanční gramotnost žáků základních škol*. Online, diplomová práce. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví, 2023. Dostupné z: <https://insis.vse.cz/zp/83353/podrobnosti>. [cit. 2024-04-29]
42. KUJANOVÁ, Veronika. *Analýza finanční gramotnosti dětí staršího školního věku*. 2019. Online, bakalářská práce. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, 2019. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/45072/kujanov%C3%A1_2019_dp.pdf?sequence=1. [cit. 2024-04-29].
43. MLČKOVÁ, Eva. *Připravenost sociálního pedagoga na problematiku finanční gramotnosti v profesní praxi* Online, diplomová práce. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií. 2016. Dostupné z: <https://theses.cz/id/ui55x4/>. [cit. 2024-04-19].
44. NOVOTNÝ, Ondřej. *Finanční gramotnost žáků a učitelů na ZŠ*. Online, diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2022. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/175416>. [cit. 2024-04-19]
45. VONDÁLOVÁ, Petra. *Finanční gramotnost žáka při vstupu na 2. stupeň ZŠ*. Online, diplomová práce. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2022. Dostupné z: <https://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=75589674746>. [cit. 2024-04-19].